

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.
Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Bécsből írják a „P. C.”-nek:

V—W.

Bécs, 1893. febr. 5.

„Magyarban a V. meg a W. tökéletesen egyformán hangzik; a német abc-ben is szorosán egymás mellett állnak a jó szomszédságot tartanak, habár — éppen, mint az életben — a karsu V. élesebben ejtődik is ki, mint a kedélyesen nehézkes W. jól eső testességével. — Mint lapunk forrása már a múlt héten egész biztosan előre megmondotta, dr. Wekerle miniszterelnök a kellő időre ide érkezett, hogy jelen legyen az ünnepélyen, midőn ő Felsége ünnepélyesen felteszi a bibornoki birétumot Vaszary hercegprimás fejére.

És midőn híre jár, hogy ez ünnepélyességgel szándékosan vártak, míg Wekerle egészsége annyira megerősödik, hogy a bécsi utat minden veszély nélkül megteheti: alig tévednek, kik ezt állítják. Egyáltalán a király személyes intézkedései magyar miniszterelnökre nézve a képzelhető legkedvezőbbek; el lehet mondani, hogy ő Felsége Wekerle iránt nemcsak kegyesen, hanem mintegy atyailag érez és nemcsak politikai, hanem physicali hogyléte iránt is érdeklődik. E körülmény is egyik oka lehet annak a különös gyengédségnek, melylyel a szabadelvű miniszterelnök iránt különben nem nagyon jószágos ellenzéki lapok Wekerlével bánnak, akít — hallatlan kegyesen! — biztosítanak, hogy a nemzeti párt, ha megbuktatja is a Wekerle-miniszterinmot és szétrobbantja is a szabadelvűpártot, a pénzügyminiszter Wekerlét nem rombolja szét vele, hanem, mint hasznos butort, a saját kabinetjébe is beilleszteni szándékoszik.

Azonban ma nem arról akarok önöknek írni. Előbb, ha nem is határozottan megállapítva, úgy volt tervezve, hogy a birétum feltevése Budapesten lesz.

Hogy nem így történt, annak egyedül a rossz időjárás az oka, továbbá az, hogy újra kitört a kolera Budapesten, az orvosok szigorúan megtiltották az utazást a királynak, aki az utolsó hetekben néha nagyon keletlenül érezte a rossz idő hatását; de ő Felsége nagy súlyt fektett rá, hogy a magyar miniszterelnök jelen legyen az ünnepélyes tényen és Vaszary bibornok nem kevésbé.

Egyáltalán azok, kik azt hiszik, hogy az egyházpolitikai mozgalom folytán Magyarország miniszterelnöke és hercegprimása közt személyes antagonizmus foglalt helyet, egész hamisan fogják fel a helyzetet.

Vaszary sem a saját személyét illetőleg nem kezelhet oly dolgokat, melyek közelről érintik az egyházat, passzív lister fairrel, sem püspökeit, praelatusait, lelkészeit nem akadályozhatja meg még a tulbuzgóságban, sem az egyház „birtokának” védelmében. De azért épp oly nagyra becsüli a miniszterelnököt, mint ez őt és ha végig harezoltak a harcot és törvényt alkottak: úgy V-nél, mint W-nél kizárólag a hazafiság lesz mérvadó.

A lex lata előtt engedelmesen fejet fog hajtani a bibornok, ha a lex ferenda ellen támadási nyilaknak egész tegezét az újra fekteti is.

Minden a parlamenttől függ, ott van a döntés. Közben pedig jó szomszédságot tartanak V. és W. és itt is ő zinte barátságban érintkeznek egymással. — A korona magától értendőleg absolute nem avatkozik be. . .“

— Országgyűlés. A képviselőház szombaton a millenáris kiállítás törvényjavaslatát tárgyalta s legelőször is Eötvös Károly mondott érdekes beszédet a világkiállítás mellett és határozati javaslatot is nyújtott be az egész ezredéves ünnepélyre vonatkozólag. A határozati javaslatban Arpad szobraának elkészítését is javasolta Eötvös. Apponi Albert országos millenáris bizottság alakítását sürgette az előkészületek megtétele céljából. A kiállításra nézve kijelentette, hogy a világkiállítás eszméjét pártolja, de az ellenzéki padokról nincs bátorsága ezt követelni. Erre Károlyi Gábor gróf közbekiáltotta: „Az a baja, hogy soha sincs bátorsága!” Wekerle Sándor miniszterelnök beszélt ezután, s szónoklatának első felét általános figyelemmel hallgatták, míg második felét az ellenzék egy része kellemetlenkedő közbekiáltásokkal és jogosulatlan zajjal zavarta. Kifejtette főbb vonásaiban a miniszterelnök, hogy az ezredéves ünnepet a kormány úgy akarja megülni, hogy egész ezredéves múltunk meglevenedjék ez ünnepélyben s a nemzet egész ereje kitejeződjék abban, továbbá hogy nem külső pompából álljon az egész, hanem maradandó alkotások kísérjék. Mikor komoly munkára vállalkozunk — így kiáltott föl Wekerle — legalább hagnyanak dolgozni! A szabadelvűpárt viharos tetszése kísérte Wekerle szavait s az egész beszédét. Miután még Eötvös Károly és Helfly Ignác beszéltek volna, Lukács Béla kereskedelmi miniszter fejtette ki igen szép, tartalmas és szakszerű beszédben a törvényjavaslat indokait. Utána Polónyi Géza gorombáskodott a miniszterelnökkel s az egész

szabadelvű párttal egy fél óráig s végül azt a tréfát csinálta meg, hogy ő követelt finomabb hangot a miniszterelnöktől.

— Prof. vélemény a polg. házasság elleni izgatásról. A „Debr. Prot. Lap” örömet fejez ki Wekerle miniszterelnöknek azon nyilatkozata felett, hogy a kormány változatlanul fenntartja egyh. politika programját. „Annál elszomorítóbb — írja az említett egyházi lap — az a mind nagyobb mérvet öltő agitáció, a melyet a klérus fejt ki a tájékozatlan nép felizgatásával. Hornig br. veszprémi püspök még roznyói kollegáján is tul téve, hosszas és izgatásra szánt körlevélben száll síkra a polgári házasság ellen s egyuttal elrendeii, hogy e pásztori levél a szószékről olvastassék fel a nép előtt. Legszajnálható s a b b mindeu nekfelett azonban az a jelenség, hogy még a protestáns körökben is mutatkozik itt-ott ellenmozgalom a polgári házassággal szemben, a minek forrása részint kishitűség, részint merev telekezetiesség és minek épen a Magyar Allamék örvendeznek kimondhatatlanul. Bizony pedig, ha mi elhagyjuk a szabadelvűség zászláját, saját ügyünk iránt leszünk hűtlene s ellenteleink tegyvereit étesítjük. Másrészt az is bizonyos, hogy a haladó idő kerekét megállítani nem igen lehet s a ki arra vállalkozik, az erőszakos és romboló erupeziót készíti elő.”

— A képviselőház munkarendje. A tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat, a képviselőház mai ülésben kerül napirendre. Tekintettel arra a számtalan kérvényre, melylyel a tisztviselők és a szolgák a képviselőházat megostromolták, valószínű hogy a tárgyalás legalább két, esetleg három hétig el fog tartani. E szerint országos költségvetésünk május hónap előtt alig fog törvényerőre emelkedni így nincs is kiátás arra, hogy a most tárgyalás alá kerülő tisztviselők fizetésének rendezésére vonatkozó törvényjavaslaton, a néptanárok fizetésének szabályozásán és a képviselői napidíjak rendezésén kívül nagyobb fontosságú törvényjavaslat a képviselőház tárgyalása alá kerüljön. A sokat emlegetett egyházi és közigazgatási reform. marad valószínűleg majd az őszre.

Belföldi hírek. (A tisztviselők fizetés emelése a pártoknál.) A szabadelvű-párt ért kezdte az állami tisztviselők fizetés emelésére vonatkozó törvényjavaslatot egész terjedelmében elfogadta. A független és 48-as párt a javaslatot nem fogadta el, bár elyben a fizetés emelés mellett van, hanem külön határozati javaslatot készített. (A valuta reformja.) Wekerle miniszterelnök legközelebbi napokban azzal az indítvánnyal fog a parlament elé lépni, válassza meg az országos ellenőrző bizottságot, hogy ellenőrzést gyakoroljon azon aranykészletek felett, melyek az eladásra kerülő 4 százalékos aranyjradék vétel-ára fejében az állampénztárakban befolyjni fognak. (Farsangoló képviselők) Képviselői körökben mozgalom indult meg, hogy

február hónap második felében képviselői pikniket rendeznek 40 frtos részvényekkel. Minden részvényesnek joga lesz öt családtaggal megjeleni vagy ugyanannyit meghívni. (Érdekes röpirat.) Közébb egy röpirat fog megjelenni, melyben ki lesz mutatva, hogy az ultramontán sajtó irodalom emberei egy-kettőnek ki vételével — magok is szabadkőművesek, illetőleg úgynevezett „szabálytalan testvérek” s hogy e szerint az ultramontán sajtóban felhangzó „Freumaner heccz” nem egyéb, mint egyszerű üzleti speculáció és literaturai Geschäft.

Külföldi hírek. (Nemzetközi értekezlet.) A német birodalmi kormány az összes európai államokhoz meghívókat küldött egy értekezletre, melyben azt tárgyalják, hogyan kerültesék ki a határok tulságos elzárása, még ha tavasszal ki is törne újból a kolera. — (A készülődő Anglia.) Anglia tudvalevőleg csak akkor fegyverkezik, ha komor felhők tornyosulnak a politika egén. — Most, mint egy londoni távirat jelenti, Cromer lord sürgősen kérte a csapaterősítést, az egyiptomiak fenyegetőbb helyzete miatt. — (Az orosz trónörökös berlini látogatása.) Az orosz trónörökös látogatását berlini politikai körökben nem kicsinylik ugyan, de nem is becsülik túl valódi értékén. Nevezetesen a látogatás kapcsán egyéb találkozásokról szárnyra kelt híreket fogadják skeptikusan; így nem hiszik, hogy a császár a czárral találkozni fog. — A Freie Ztg. szerint a trónörökös nagyherceg kijelentette, hogy orosz-francia szövetség nem létezik. — (Miért békült ki Natália Milánna?) Natália egy belgrádi barátnőjéhez írt levélben kijelenti, hogy ő csak azért békült ki Milánnal, hogy fia — mondja levélben — a politikai nehézségeket, melyek feltételeinek teljes megvalósítása elé gördülnek, de ő azért nem állhat el e föltételektől.

Gratuláció Apponyinak.

Debreczen, február 6.

A helybeli nemzeti párt azon alkalomból, hogy Apponyi Albertgróf a Kisfaludy-társaság tagjává választott, őt, mint vezérlehetehemi csillagát, gratulációval tisztelte meg, még pedig táviratilag, hogy a nemes gróf rögtön kapja a „kedves egészségére kívánjuk”-ot,

mint a trüsszentés után. Eltekintve attól (és ez a szarvas-okoskodás egészen logikus) hogy ez az udvarlás épp úgy tulságos fölösleges, mint ma már roccoco-számba megy a szomszéd delnő poharának folytonos teletöltése, vagy Kunigunda k. a keztyüjének kihozatala a fenevadak közzül, Apponyinak sem lehet kedves, mert azt dokumentálja, hogy a hivek — legalább a vidékiek, mert ilyen gratuláció eszébe sem jutott a budapesti pártelbubuak — csakugyan politikai szempontból fogják fel a dolgot. Így jósolta meg azt Gyulay Pál a Kisfaludy-társaság elnöke is, a ki politikai nehézségekből ellenezte Apponyi beválasztását s a gratuláció csak nehezítette Apponyi helyzetét az új keretben.

De más szempontok miatt sincs helyén ez a párt-akció. Oly meghódásra vall, a minőre még nem volt Debreczenben példa. A szabadelvűpárt meggratulálta Tiszát, kormánykodásának tiz éves évfordulóján, pártkülönég nélkül meggratuláltak Kossuthot 80. és 90. évének alkalmából, de kinek jutott eszébe gratulációt intézni Tisza Kálmánhoz a miniszterelnökhöz (pedig ha valakinek, ugy neki voltak és vannak személyes hivei) a mikor a m. t. akadémia levelező tagjává választotta meg Ilyesmi valóban nem jutott eszébe senkinek, mert az akadémia és Kisfaludy-társaság babérrühöz politikai pártoknak közük nincsen. A debreczeni nemzeti párt eljárása tehát, bár nemes intenczióban nem kételkedhetünk, kissé naiv, követésre sehoh sem fog találni. Apponyi elvtársai, egyes gazdag magnások és képviselő-csoportok, igenis, találtak arra módot, hogy az Apponyi megválasztása feletti örömeiket valami praktikus formában kimutassák: a dusak 100 forintos alapítótógokul, a kevésbbé tehetősek 6 forintos pártolókul iratkoznak be az első magyar irodalmi intézetbe. De valamint Kossuth iratainak sem akadott felette sok előfizetője a rajongó hivek között, kik e helyett inkább vendéglőjüket keresztelnék el a nagy névről, ugy nem hallottunk hasonló mozgalomról a nemzeti párt Debreczenben lakó hivei között, a kiknek pedig csakugyan módjuk

b a n á l l a n a ilyen támogatása is Apponyi ügyének s a Kisfaludy társaságnak. De hát a magyar ember graulál élet és vért áldoz „sed avenam — non!” Abból meg éppen nem akarnánk senkit meg gzaminálni, hogy mi a Kisfaludy-társaság rendeltetése, története föbb eredményei sat. Mindenesetre távol áll a politikától ezek mind fázisa.

Az egészről tehát pusztán mint helyi eseményről szóló tunk, minden személyeskedés nélkül, a mi e hasábokról ezután is ki leendő zárva. Tudjuk, hogy gróf Szécsen Antalt az tette a jelenkor egyik legelső essay-írójává, báró Jósika Miklóst egyik legelső elbeszélőnké, Madách Imrét világhírű költővé, hogy a Kisfaludy-társaság fe fedezte és felkarolta. Apponyi tele van eszmével az irodalom és művészet köréből is, tehát valószínű, hogy új koszoruja alatt ezek is kifejezést nyernek. Akkor lesz helye a gratulációnak, de akkor sem ugy, hogy irandó szellemi alkotásai politikai izü commentalások által tétessenek kérdésesekké!

Gasparone.

Wekerle Bécsben.

Bécsből, f. hó 2-iki kelettel írják:

A magyar miniszterelnök két napot töltött Bécsben. A lapok a fölött civakodnak, hogy mi volt a főoka és főczélja jövetelének, vajon főképpen a valutakérdések vagy az egyházpolitika miatt jött-e, avagy egyszerűen Magyarország felelős kormány elnöke kötelességének teljesítése kívánta jöttét, hogy előterjesztést tegyen az apostoli királynak az úgynevezett folyó ügyekről.

Kárba vezett czivódás. Mertabsolute nem fontos, hogy mi volt a speciális oka a magyar miniszterelnök utazásának: ha dr. Wekerle Bécsben megjelen és a király által fogadtatik, akkor önmagától felmerül a hazát és a koronát egyformán érintő minden ügynek egész tartozéka.

Ha ugy esett, vagy helyesebben: ha ugy intézték a dolgot, hogy Dr. Wekerle előbb az ünnepélyes birétumfeltételnél legyen jelen az

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A keresztelés.

— Irta: Guy de Maupassant.

A tanya bejárata előtt ünnepi ruhába öltözött nép várakozott. A májusi nap a nagy fehér csokor alakú, piros virágu illatos virágzó-almafákra, melyek az egész udvar fölött virágfelelet képeztek, derűs verőfényt szórt. Az apró viráglevelek, a levegőben szerte szállongva és kavargva, alászálltak a magas fűbe, melyen vérpetyekként pipacsok viritottak.

A szemétdomb szélén egy nagy hasu, duzad emlőjű kecska szendergett s körülötte egy csapat görbe farku, apró malacz nyüzsgött vihogva.

A tanyák fái túl megcsendült a templomi harangszó, Ercszava távoli, bágyadt hangon szállt föl az égbe. A fecskék mint röppenő nyílak szeldelték keresztülkasul a kékes szemhatárt, melyet mozdulatlan nagy vörösfenyők szegélyeztek.

Az ajtó előtt álló egyik férfi a házba bekiáltott:

— Siess Melina, siess, már harangoznak! Kőülbélű harmincz éves lehetett. Magas paraszt ember, kit a mezei munka még nem tett görnyedtté, sem formátlanná. Az apja, egy görbe lábú, kérges tenyerű, csontos vén ember, olyan, mint egy bütykös tölgyfa törzse, így szólt:

— Ejh! az asszonyok sohasem készülnek el a kellő időre.

Az öreg két fia nevetett s az idősebb, aki az imént a házban beszólt, a másiknak mondá:

— Eredj, sürgesd őket Polyte, különben délre kerülnek elő.

Erre a fiatalabb bement a házba.

Egy csapat rucza a parasztok mellett szárnyait verdesve hápogni kezdett s lassu, totyogó lépéssel a mocsár felé indult.

A nyitott ajtóban aztán megjelent egy kövér asszony egy-két hónapos gyermekkel. Magas főkötőjének fehér szalagjai a nyakára kötött rikító piros kendő fölött libegtek, a fehér pólyába takart apró legényke pedig karjaiban pihent.

Majd előtűnt az aig tizenhét éves, erőteljes, üde és mosolygó anyja is férje karján. Aztán jött a két nagyanya, fonyadt almákhoz hasonlóan, a hosszú és erős mezei munkában megtörtén. Az egyik az özeveg, az ajtó előtt álló nagyapa karjába fogódzott s a menet élén, a kis gyermektől és a hábától követve megindultak. A család többi tagjai utánuk jöttek. Az ifjabbak cukorkákkal töltött apró papirzacskókat vittek.

A kis harang szüntelen csengett, teljes erővel hivatgatva a picziny csemetét. Az utcazi suhanczok az árokszálen bámészkodtak, a kerítésekre a cselédség kapaszkodott föl s a szolgálok a tejes csuprotak a földre tették, hogy láthassák a keresztelőre menő népet.

És a dajka büszkén czipelte eleven batyuját, kikerülve a kátyus ut pocsolyáit

Az öregek czeremóniás komolysággal baktattak, a fiatalok meg, kiknek kedvük lett volna tánczra perdülni, csintalanul tekintgettek a mellettük elhal dó leányokra. Az apa és az anya gondolatokba merülve követték a gyermeket, aki az életben majdan pótolni fogja őket s a környéken fentartja a megyeszerte jól ismert Dentu nevét.

Kiértek a sikra és elbagyva a nagy kerüő utat, a rétea át toronyirányba indultak.

A templom látható lön hegyes tornyával. A palával fedett tető alatt egy nyílás volt s abban ide oda lengett élénken a keskeny ablak mögött valami. — A harang volt, mely az uszulttet csengő szóval köszöntötte, hogy lépjen az isten házába.

Egy kutya kísért a menetet. Konczot vetettek neki s a házból a nép körül ugrándozott.

A templom kapuja nyitva volt. A lelkész erős szikár, vörös haju fiatal ember, maga is a Dentu-családból való, a kicsikének nagybátyja, az apának öcsese, az oltár előtt várakozott. — Unokaöcsését, ki a czeremonia alatt sirásra fakadt, Baptiste-Cesárnak keresztelték.

Mikor vége volt a szertartásnak a család a küszöbön megvárta, míg a pap levetette reverendáját. Aztán utnak indultak. Most már gyorsan haladtak, mert ütött az ebéd órája. Nagy gyermeksereg követte őket s valahányszor egy marok cukrot dobtak nekik, örült tolongás birkozás, tusakodás támadt. A kutya is közibük vegyűt, hogy elkaphodja az édességeket, bár

1893. február 6.

udvari kápolnában, azután a bibornok herceg primással együtt jön a király asztalánál s hogy a cerce alkalmával szokatlanul hosszú beszélgetéssel tüntette ki őt a király. — annak kétségtelenül meg van a fontossága.

Midőn a magyar kormány feje ezután behatárolt értekezést Kálnoky gróffal s fontos megállapodásokra jut dr. Steinbach-bal a valutarendezés gyors folytatása végett: bizonyos ez sincs nagy fontosság nélkül.

Es ha mindeme előrebocsátott tények után a király magán kihallgatáson fogadja magyar miniszterelnökét s vele feltűnően hosszú, tehát mélyre ható beszélgetést folytat, mely után dr. Wekerle sugárzó arcczal távozik a Hofburgból: akkor éppen nem szükséges, lehetetlenség cselekedni, azaz ezeknek az össz jöveteleknek, és a legnagyobb diszkreczió által védett értekezleteknek lefolyását és eredményét meg tudni, hogy valószínű következtetéseket vonhassunk meglehetősen bizonyossággal, az események összességéből.

Tudósítójuk tehát bátran állítja a következő tényeket, melyet alkalmasint nyomon fog követni a tényleges megerősítés:

I. Dr. Wekerle a király teljes kegyének nem csökkent, nem kisebbedett bizalmának örövend.

II. A király a legnagyobb súlyt fekteti rá, hogy az államkormány feje barátságos egyetértésben álljon a magyarországi katolikus egyház fejével. Es Wekerle és Vaszary nem is adta fel a szívélyes viszonyt, melyben egymással mindig voltak. Az ugy szölván dogmatikus ellenétek daczára, melyek egyházpolitikai ténren kettőjüket egymástól elválasztják, nincs köztük oly szakadék, melyet a bibornok hazafiassága és a miniszterelnök becsületes valóságossága által áthidalni nem lehetne.

III. A magyar kormány mindenekelőtt a zsidó vallás reczepeziójáról és az állami születési listák behozataláról szóló törvényjavaslatokat fogja beterjeszteni: a püspöki kar e javaslatokkal szemben dogmatikus fenntartásait, érdemben a tollerari posse-t fogja gyakorolni. A házassági codex még nem kész, a polgári há-

zasságól még korai beszélni. A koronának majd csak akkor lesz alkalma akarátának nyilvántartására, ha előleges jóváhagyás végett eléje lesz terjesztve a házassági codex. És biztosak lehetünk, hogy az, ha a korona megadta hozzá előleges jóváhagyását, oly mértékben fogja respektálni az egyház méltóságát és történelmi jogait, hogy a püspöki kar vele szemben is beérheti egy akademikus tiltakozással, egyébként pedig ismét alkalmazhatja a tollerari posse-t.

IV. Dr. Wekerle azt a benyomást nyerte, hogy állása elég erős arra, miszerint egy részt a nagy valuta rendezés szorgos, a lehetőséghez képest gyors folytatását, másrészt a törvényhozási rendszabályokat hóuapokkal már előre most megtehesse, a delegációk üléseit Kálnoky gróffal egyetértésben májusra kitűzhesse.

V. A kereskedelem szerződési tárgyalások, ismét Kálnoky gróffal egyetértésben, ez utóbbi által már legközelebb felvételnek s azokat magyar rézről nemcsak huzni-halasztani nem fogják, hanem ellenkezőleg a leghuzgóbban előmozdítják.

Színház.

A zsidó honvéd szombaton igen kisszámú közönség előtt került színre: A közönség sokat mulatott Rónaszéky mókáin. A főbb szerepek Angyal Ilka, Bácsné. ÁporKay Eszti. Peterdy, Bács és Tompa kezeiben voltak. Tompát a vak Zsigmond szerepében nyílt színben is megtapsolták — V a s á r n a p „A z e m b e r t r a g é d i á j á t” adták zsufolt ház előtt. A színház rég nem látott már annyi közönséget, — beigazolvá hogy téves a művezetőség ama fel fogása, miszerint csak énekes darabok vonzanak (a mikből az e heti műsor áll.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezdő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kassza hivatal és az irattár a felelős felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig. Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, február 4-én: boros, hideg, jelentékeny esapadk nélkül.

Jógpálya a Margit fürdő telepen; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utcai Dragota házánál.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. 8-ndézi a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Febr. 6. Számunkérőszék a vármegyei házában.

Febr. 6. Pincézerek betegsegélyző pénztárának közgyűlése éjfélkor Weber Izidornál.

Febr. 6. A város köz. biz. ülése.

Febr. 11. Függetlenségi párt bálja a Koronában.

Febr. 11. A debreczeni jótékony nőegylet és az Emke közös bálja a Bika disztermében. (karton bál.)

Febr. 12. délután 3 órakor a szabadelvűpárt közgyűlése a Bika szálló főszobájában.

Febr. 12. Czigány-bál a „Korona” disztermében.

Febr. 12. Alarczos bál a Margit fürdő disztermében.

Febr. 12. E. m. k. e. főkegyeletének közgyűlése.

Febr. 13. A helyőrségi tisztikar zártkörű tanács-estélye a Bika disztermében.

Febr. 14. Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Febr. 18. A kereskedő ifjak önképző egyesületének zártkörű dalestélye az „Arany Bika” szállóban.

Febr. 18. Esküdtárséki tárgyalás.

Febr. 19. A kölcsön-segélyző egylet közgyűlése.

Febr. 19. Az „Alföldi takarékpénztár” közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Febr. 26. A színházi nyugdíjbizottság közgyűlése a színházi nagytanácsstermben.

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai szerezés a városháza kistanácsstermben.

— A debreczeni honvéd egylet tisztújító közgyűlése. Debreczenben, miheyt az elnyomatás megszűnése után szabadabban lélegzhetett a nemzet, megalakult az 1848/49-iki honvédegylet mely egy ke volt az ország legnépesebb ilyen egyletének. Az elnökséggel akkor Doboz István, utódai az elnöki széken Patay István, Redl György, Wesselényi Balla Gergely, Kacs-kovics Iván, Beke Mihály és Csutak Kálmán voltak. Az idők viszontagságai között az egylet alapszabályai is elvesztek; majd másnemű bajok is érték az öreg honvédek egyletét, melyeknek súlyát most is érzik. Most azonban új alapszabályokat nyert az egylet s ezek alapján újból szervezkedett új tisztikarára bizván ügyeinek vezetését. Szerencsés volt az egylet, mely még mindig 300 és egynéhány tagot számlál, tiszteletbeli elnökül megnyerni Simonffy Imre polgármestert, a ki honvéd bajtársainak tudakozódására már ezelőtt két évvel megígérte, hogy ezt a tiszteltbeli állást elfogadja, miheylt kormány által megerősített alapszabályok alapján működik az egylet. A tisztújító közgyűlést

menyire hirták-vonták a farkánál, füleinél lábainál fogva, Makacsabb volt, mint az utcazi suhanczok.

A dajka a mellette haladó paphoz fordulva szólt:

— Ugyan tisztelendő ur, nem tartaná egy kicsit az öcsését addig míg egy kissé magamhoz térek Mintha gyomorgörseim volnának.

A pap átvette a csecsemőt, kinek fehér pólyája ragyogó foltnak látszott fekete reverendáján. Megcsókolta s láthatólag zavarban volt nem tudva, hogyan tartsa, hova helyezze. Mindenki nevetett. Az egyik nagyanya messziről így szólt hozzá:

— Aztán nem fáj a lelkednek, hogy neked sohasem lesz ilyen kicsikéd?

A lelkész nem válaszolt semmit, a két szemü kis fiút szemlélve, ment tovább s kedve kerekedett a pozsgás orczáit ismét megcsókolni. Nem törődve a néppel, ajkaihoz emelte és hosszú csókot nyomott rá.

Az apa rászólt:

— Szent atyánk, kell-e neked is egy? Csak szólj.

S elkezdett incselkedni vele, úgy ahogy a paraszt nép szokott.

Amint az asztalhoz ültek, a tomboló falusi jókedv viharosan kitört. A másik két legény, szintén házasodni készült. A jegyesek ott voltak, de már csak a lakomára érkeztek meg. A vendégek mindenféle czélzást tettek a jövő nemzedékre, mely frigyükből származni fog.

Erősen fűszerezett durva beszédek voltak ezek, melyek a piruló leányokat vihogásra s a

férflakat szakadásig hahotára készítették. Az asztalt hangos kacaj közt ökölrel verdesték. Az apa és a nagyapa ki nem fogtak a trágár szavakból. Az anya mosolygott, az öreg asszonyok pedig részt vettek a vidámságban s maguk is csintalan czélzásokat tettek.

A pap, már megsokalva a paraszt dorbézolást a dajka mellett ülve nyugodtan maradt kis öcsöse száját csiklandva mutató ujjával, hogy nevetésre készítse. A kis gyermek, ugy látszik, lekötötte figyelmét, mintha sohasem látott volna gyermeket. Szemlélődő figyelemmel, mélylázó komolysággal tekintett rá, lelke mélyéből fakadó kissé bánatos, csodálatos, különös gyöngédség, a gyarló piczi lényre, ki az ő fivérének a fia.

Mit sem hallott, mit sem látott, csak a gyerme et szemlélte. Megragadta a vágy, hogy térdeire helyezze ismét, mert szíve és lelke mélyén rezgett meg az édes érzés emléke, hogy az imént a templomból jövet karjain cipelte. Ez emberi élc előtt ugy állt, mint egy megfejtethetlen sejtelen előtt, melyre eddig sohasem gondolt, mint egy magasztos és szent titok, egy új lélek, az élet egy nagy mistériuma előtt, mely az éledő szerelemből, a faj folytonosságából, a szüntelen haladó emberiségből veszi eredetét.

A dajka, kinek a piczike miatt az asztalt el kellett hagynia külön érkezett csillogó szemekkel, két pofára, láthatólag bosszusan.

A pap hozzá fordult:

— Adja ide a kicsinyt. En nem vagyok éhes. Es ismét magához vette a gyermeket

Aztán minden szétfoszlott, eltűnt körülötte. Méla szemekkel bámult a rózsás, pufók arczocsakra s a picziny terem melege mint ártatlan, könnyű kéjes simogatás áthatott reá, a pólyán és papi palástján át és könnyekre fakasztotta.

Az étkezok zenebonája sikertitővé lön. A gyermek, kit a zaj bántott, sírni kezdett.

Egy hang beszélt:

— Ugyan, tisztelendő ur, szoptassa meg a kicsit.

Harsogó hahota rázta meg a falakat. Az anya azonban fölkel, magához vette a gyermeket és a szomszéd szobába vitte. Pár percz mulva jelentette, hogy bölcsőjében nyugodtan alszik. S a lakmározás tovább folyt. Férfiak és nők időről időre kimentek az udvarra s aztán újra az asztalhoz ültek. A hus a főzelék, a bor, megduzzasztotta gyomukat, szikrázóvá tette a szemeket mámorossá értelmüket.

Az éj már leszállt, mikor kávéjukat itták. A pap már rég elment körükből s nem vették észre távollétét.

A fiatal anya fölkel, hogy megnézze, alszik-e a piczikéje. Sötét volt; tapogadózva ment a szobában, karjait előre nyujtva, nehogy belebotolják a butorokba. Egyszerre valami különös neszre hirtelen megállt. Ijedten kisetett mert valakit mozogni hallott odabenn. Visszament az étkezőbe s halványan remegve s elbeszélte a dolgot. Mindenki fe ugrott nagy zajjal fenyegetőleg, kapatosan. Az apa lámpával a kezében berohant.

A pap a gyermek párnájára hajtott fővel, a bölcső mellett zokogott.

megnyitó Sebess György ideiglenes elnök nem is felejtkezett meg ezen ígéretéről s miután tudatta bajtársával, hogy az alapszabályok megerősítettek s így az egyesület újabb alakulhat, nagy lelkesedés mellett ajánlotta tb. elnökül a polgármestert. A határozatot vivő küldöttség azzal az örvendetes hírrel tért vissza, hogy Simonffy Imre polgármester a neki felajánlott bizalmat elfogadta. Elnökké megválasztott egyhangulag Sebess György, másodelnökké dr. Hegedűs Pál megyei járásorvos, pénztárnokká Kapros Gábor, a debreczeni I-ső takarékpénztár pénztárosa jegyzővé Léva Lajos ev. ref. tanító, felügyelő örmeesterré Nagy József, választmányi rendes tagokká: Propper Mór, Ocsovay Ferencz, Szabó Soma, Gáll József, Bártfay János Olényi Antal, Németi József és Karacs Márton. Pótagokká: Fonó Mihály, Gonda István, Fekete István és Koncz Mihály. Ezután az új alapszabályokat magyarázták az öreg honvédeknek s különféle ügyeket beszélgettek meg.

— **Meghívás.** A szabadelvű párt f. hó 13-án -- Vasárnap -- d. u. 3 órakor a „Bika” szálló kisebbik éttermében a szervezési szabályok megállapítása s a tisztújítás megejtése végett közgyűlést tart, melyre mind a három kerületbeli párttagok tisztelettel meghívotnak. Debreczen, 1893. febr. 5. Fráter Imre. pénzt. elnök.

— **Eljegyzés a főispán családjában.** Báró Fejérváry Imre, min. fogalmazó Fejérváry honvédelmi miniszter fia, tegnap este eljegyezte Szilassy Lili kisasszonyt, gr. Dégenfeld József főispán közeli rokonát. Az eljegyzési ünnepély a főispán házában folyt le szűk családi körben. A főispán családtagjain kívül az ifjú pár jegyváltásánál jelen voltak báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Szilassy Gyula nagy birtokos, (a menyasszony testvére), gróf Kornis Károly, szerepi nagybirtokos és báró Gerliczy Ferencz, a völegény sógorai. A főrangú vendégek ma elutaztak Debreczenből.

— **Öreg honvédek concertje.** Az 1848—49. diki honvédegylet tegnapi alakuló közgyűlésén szó volt arról, honnan lesz jövendelmé az egyesületnek. Pénztárnoka már csak volna Kapros Gábor személyében, ki milliókat forgat ugyan évente, de az I. takarékpénztárnál. Valamennyien meggyeztek, abban, hogy a jó Isten, aki annak idejében segített nekik megverni a németet s kihozta őket a halál torkából — most sem hagyja el őket. Majd csak találunk csörgedező jövendelmi forrásokat. Sebess György egy concerttel egybekötött majális sikerét festette bajtársai elé. Ő már beszélt Simonffy Imrével a nagyverdei vendéglő ingyen átengedése iránt. Azután meg van neki egy kis művész leánya (bizonyosan a kedves és nálunk már is népszerű Galya s i Paulát értette) az majd énekelni fog!

— **Megfellebbezett közgyűlési határozat.** Mint említettük, a kereskedelmi és iparkamara tagjai értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a városi közgyűlésnek a kövezetvéndíjak megállapítására vonatkozó határozatát megfellebbezik.

— **A függetlenségi nyilatkozat tintatartója.** A biharmegyei régészeti muzeum érdekes szabadságharczi ereklyével gazdagodott. Egy tintatartót kapott ajándékba, mely arról nevezetes, hogy állítólag abból írták meg a debreczeni plébánián a híres függetlenségi nyilatkozatot. Legalább néhai Lázár Miklós nagyváradi újvárosi plébános, aki 1848-ban Debreczenben segédlelkész volt, azt erősítette, hogy a nyilatkozat a plébánián készült és ez a tintatartó szolgált a megírására.

— **A bejelentési hivatal január havi tevékenységéről** beterjesztette jelentését Boczkó Sámuel r. főkapitányhoz. E jelentés szerint bejelentési lap 8435 adatot be, mely nagy mennyiséget a szorgalmas iroda feldolgozta az

utolsó szálig, úgy, hogy hátrány e hóra nem maradt. Érdekes hogy januárban 4125 cseléd változás volt s lakó 1724 változatát meg a lakását. Idegen 2586 fordult meg városunkban. Rövid úton 2648 esetben adott a hivatal egyesek, hollakásáról felvilágosítást a magán egyeseknek. A posta 707 darab levélre kérte a helyes címet. Sajnos dolog, hogy egyesek még mindig nem barátokoztak meg a r. bejelentési kötelezettséggel s az okozta hogy be és ki nem jeleentés miatt 118 egyént büntetett meg a hivatal, mely kiadott 59 darab cselédkönyvet 16 ideiglenes cselédigazolványt és 3 külföldi utlevélre ajánlati táblázatot és 160 beérkezett közigazgatási ügydarabot intézett el.

— **Miniszter és a hófúvások.** Br. Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek hosszú kellemetlenséget okoztak a szombati hófúvások, mikor fiával és nejevel Debreczenbe utazott fia eljegyzési ünnepéjére. Velük utazott München Aurél orsz. képviselő is. Az előkelő társaság a gyorsvonattal jött, mely menetrend szerint este hét órakor érkezik Debreczenbe. De már akkor 7 óra volt, mikor a vonat a p-ladányi állomásból kirobogott. Ladány és Kaba közt azonban magas hófúvások állották útját a vonatnak, mely váratlan akadályok miatt csak hajnali 2 órakor tudott bevergődni a kabai pályaudvarba. Innen visszatért a vonat Ladányra, honnan reggel 5 óra tájban indult Debreczenbe s épen 12 órai késéssel reggel nagy nehezen be is vánszorgott a pályaudvarba.

— **Hány cigány van Debreczenben?** Jó és balsorsban osztályos társainkat — a cigányokat mult hónap 31-én miniszteri rendelet folytán megnépszámlálták az egész országban. Ezt a munkát Debreczenben a Boczkó Sámuel emberei végezték. De szinte meglepő az eredmény csekélyisége, azok előtt a kik ösmerik a Késes, Homokkertes utczakon és a Csicsogó környékén lakóknak erősen barnára hajló fizionomiáját. Debreczenben mindössze 468 cigány találtatott, akik között a 240 személyt tévő gyöngédebb nem 12-vel mulja fölül a férfiak számát. A debreczeni cigányok már tul vannak azon az állapotban, hogy most kényszerítse őket polgáriusult életmódra a magas miniszterium, mert valamennyien rendes házakban, mint állandóan letelepedettek laknak és pedig vegyesen velünk fehérebb arczu törzslakókkal. Egyik másik — ámbár or az ilyen ritka köztük, mint a fehér holló — a putriknak, sátraknak szelős természetét már csak hirtől ösmerik. A földmívelésre még Debreczenben sincsen hajlandóságuk; földbirtoka, kertje egyiknek sincs, ilyen nem is bérel egy se. Annál inkább kifejlett náluk a művész hajlam; mert tulnyomólag zenélésből élnek; ezek képezik Farao ivadékaikat az inti ligentiáját, az intelligentiában pedig az arisztokracziát. Magyariek és Rácék, akik épen ugykálvinisták mint, általában debreczeni fajuknak tulnyomó többsége s a kiknek híre nagyobb mint Debreczen városnak nagy határa. A kissebbségnek sármunka a kenyere téglavetésnél, meg üstfoltozás és kovácmesterség. Gyermekük iskolába közepes eredménnyel járnak; irni-olvasni, főként az ifju nemzedékből, elég sokan tudnak. Magavéletüket is jónak véleményezi a rendőség. — Elenyésző kivétellel egymás között házasodnak; de leggyakoribb közöttük a törvénytelen együttélés. — Vándor cigányt Debreczenben nem találtak.

— **Forgalmi zavarok.** A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége arról értesít, hogy az üzletvezetőség vonalai mentén hófúvások miatt következő forgalmi zavarok álltak be: 1. S. a. Ujhely—Csap, 2. Csap—Nyiregyháza, 3. Nyiregyháza—Mátészalka, 4. Debreczen—Szerencs, 5. Debreczen—Ohat-Kócs, 6. Debreczen—Büd.-Szt. Mihály közti vonalokon. A budapesti vonat Püspök-Ladányon át szabad, ellenben Szerencs Miskolcra át zárva van. Szünetel tehát csaknem az összes forgalom.

— **Elnökjelöltek a zsidó hit-özségnél.** A szentanna utczai zsidó hitközség alapszabályai értelmében a képviselőtestület tegnap 3 elnököt

jelölt ki választásra. Az elnökjelöltek a következők: dr. Balkányi Miklós, Falk Lajos és Reichmann Armin, a kiknek érdekében már megindult a korteskedés.

— **Hymen.** Tüdös Béla, az arad csanádi vasutak mérnöke, Tüdös János debreczeni ev. ref. főgimnáziumi igazgató-tanárának fia, tegnap tartotta eljegyzési ünnepélyét Aradon Szabó Margit kisasszonnyal, Szathmáry Gyula arad megyei alispán mostoha leányával. — **Fényes Akos** hajdumegyei földbirtokos, a debreczeni társaságok kedvelt ifju tagja e hó 2-án Nagyváradon eljegyezte Bartos Gyula birtokos leányát. Jólant.

— **Az iparos kör választmánya** tegnap d. u. Serli Ele elnöklet: alatt érdekes és látogatott ülést tartott, melyen jelen volt Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő is akin-k multkor tartott nagyfontosságú felolvasásáért a választmány jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott s egyben bevette a választmány tagjai közé. — Köszönettel tudomásul vették Serli Ede azzal leleut-sét, mely szerint megjelent és a kört képviselte az orsz. iparegyesület 60 éves jubileumán. Az idei közgyűlés idejét február 26-dikára tűzték ki. Ezután letárgyalták az alapszabályok módosítására vonatkozó értekezlet-i javaslatot, mely közgyűlés elé fog terjeszteni. Rösler Richárd alelnök indítványára elhatározták, hogy a kir. tanfelügyelő multkori felolvasását a kör költségén kinyomatják s azt mint az iparügyek fejlődésének hathatós előmozdítóját, illetékes helyekre is figyelembe vétel végett megküldik. — Végül Bisotk Gábor indítványozta — hogy a kör fennállásának 10-ik évfordulóját júniusban jubilálják meg. Rösler R. és Jóna Dániel is melegen pártolták; a választmány a jubileum megünneplését csakugyan elvben elhatározta. A részleteket később fogják megállapítani. A program főpontja valószínűleg egy felolvasás, a kör történetének megírása és vacszzával összekötött táncmultság lesz.

— **Halálozás.** Tritner Antalné, Kaszás Juliánna a mult éjjel hosszas szenvedés után 67 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 7-én d. u. 2 órakor lesz a tímá. utczai 2282. háztól.

— **A hó és a kollégium diákok gyomra.** Hogyan függ ez össze kérdezik Pedig nagyon is összefügg, mert az óriási hófúvások folytán Karczag Gyula tejesaruoktulajdonos kocsija Kismacsról jövet tegnap elakadt a hóban s Kismacs tejet elvitte a macska. Karczag Gyula kétségbeesett, hogy kocsisát és lovát megették a farkasok estefeé Steinfeld Mihály jó négy lóva kiragadta a hóban rekedt tejes kocsit, de már késő volt, mert a kollégiumi diákok nem juthattak tejes káshoz; pedig a konyhán azt akartak főzni. Az esemény nagy konsternációt szült a kollégium tejbe kása kedvelői között.

— **A tea estélyen** női kis zsebkendő találtatott, melybe virágok vannak helyemmel himezve. Tulajdonosa átveheti Materny Lajos lelkésznel.

— **Hitközségi választások.** A deb. autonom orthodox izraelita hitközségnek tegnap február 5-én megtartott választó közgyűlésén elnökke egyhangulag Scwarz József termény kereskedő, továbbá alelnökké: Stark Ignác és pénztárossá: Klein Izidor választott meg.

— **A kölcsönös segélyző egyesület** igazgatósága tegnap közgyűlés elé terjesztés végett letárgyalta és elfogadta az igazgatósági évi jelentést, ugy szintén a felügyelő és a felszámoló bizottságok jelentését.

— **Elvesszett** tegnap a jégünnepély alatt egy szilszkin finom barna muff. A keresely csatoló termében. Ha netalán valaki tévedésből elvitte volna tulajdonos kéri a muffot N. Csapó 318. sz. alatt beadni. Illő jutalomba részesül.

— **Hirlap statisztika** Magyarországon 1893 elején összesen 699 magyar hirlap jelent meg, 23-mal több mint egy évvel előbb. Ebből a fővárosra 354 hirlap esik, a többi vidéken jelenik meg; még pedig legtöbb — 17 -- Kolozsvárott, azután Debreczenben 10, Pozsonyban 9, Nyitrán, Győrött 7—7, H. Bösörményben 3.

— **Nyilvános számadás.** A polgári kör által folyó hó 21-én az Arany-bika vendégl

ket vették a különféle versenyek, melyeknél dr. Fráter Imre volt a versenybíró. A versenyek nem sokat értek, de azért a jutalmakat oda ítélték. Legérdekesebb lett volna a hölgyek versenye, mely azonban jelentkezők hiányában elmaradt. — Az ünnepély befejezése volt a legszébb: a hóvár ormáin kigyuladt a görög tűz, vörös világot vetve köröskörül, miközben a hóvár kapui felnyíltak és kivonult belőle a jégkirályi kocsija, kísérve a tüzoltók zenéje és különféle figurák által. Volt ott óriás, törpe, kínai, harcos, pezsgős palack, kakason lovagló, vagyis inkább korcsolyázó alak, bohócok, kik a menetben néha nem is szántsándékos bukfenccel mulattatták a közönséget. A jégkirályt a kis Szikszay Margitot díszsánckóján körülhordozták a nézők zajos éljének között, mert a menet vissza vonult a hóvárba és megkezdődött az általános korcsolyázás, mely esti 8 óráig tartott. A közönség a görögtűz elhamvadása után, mint óriási méhraj oszlott szét és bukdácsolt a keményre fagyott járdán, melynek behintését a háziurak elfeledték és nincs a ki őket erre kényszerítse. A jégünnepély után ugyan még táncvizgalmot tervezve a Margit-fürdőben, azonban a közönség haza öntözött, egy lélek sem maradt ott, azaz hogy egy jegyet megvevett valaki. A Szikszay nyers jövedelme vagy 700 frt, azonban az ünnepély költségei szintén szép összeget tettek ki.

Asszonyok bálja H-Szoboszlón. A szoboszlói menyecskék olyan kitűnően sikerült táncmulatságot rendeztek szombaton este, hogy a legutóbbi bálrendező urak is tartózkodás nélkül ösmerték el: hogy az asszonyok tul tettek rajtuk. El is határozták menten, már t. i. a férfiak, hogy jövőre, ha sikert akarnak elérni, mindenben segítségül fogják hívni az asszonyokat. Akkor még olyan kriminális idő sem fog ki rajtuk, amilyen szombaton éjjeli volt. Tudósítónk a következő — talán kissé hiányos, névsort közli velünk, ezen sokáig kedves emlékeztetben marad menyecskék báljáról: A szoboszlói menyecskék: Adler Samuné, Alexy Sándorné, Baranyai Györgyné, Borbély Károlyné, Dr. Czeglédy Mihályné, Czeglédy Antalné, Czeglédy Istvánné, Fogthúy Jánosné, Fischbin Éliásné, Dr. Hetényi Lipótné, Hetey Ignáczné, Hógyes Lászlóné, Huszka Istvánné (Debreczen) Körner Béláné, Lengyel Imréné, Mónus Gyuláné, Padrah Sándorné, Róth Lajosné, Rác Gáborné, Rex Józsefné, Szívós Gézané, Szép Gyuláné (Debreczen), Tökés Zsigmondné, Tury Albertné, Varga Mártonné. — Leányok: Baranyai Mariska (Debreczen) Rác Ilonka, Szép Juliska (Debreczen), Zsigmond Ilonka, Beér Margit (Debreczen) Tury Erzsike, Keinbery Vilma.

A kerékgyártó és kovács ifjuság igen szépen sikerült táncvizgalmat rendezett a „Korona” vendéglő nagytermében vasárnap. Nagy János bálelnök és a rendezőség meg 1 hetnek elégedve ugy az erkölcsi, mint az anyagi eredményel. A kovács ifjuság addig ütötte a vasa míg meleg, azaz reggelig tánczolt s a kerékgyártó ifjuság sem engedte kívánni valót tekintetben: a kerek kerekét kereken kerekíti kerekre: A bál az elsőnyest 120 pár tánczolta.

Közgazdaság.

*** Debreczen vidékének tengeri termése.** A tengeri természet Debreczen vidéke mezőgazdálkodás egyik legfőbb művelési ágát képezi, mely főként Szathmárban, Biharban és Hajdumegyében mindjárt a buza után következik. Biharban a szántóföld 28.29 % -a, (átlag 170 ezer hold) Hajdumegyében 28.15 % -a (72 ezer h) Szathmárban 30.07 % -a (98 ezer h) Szabolcsban 18.87 % -a (74 ezer h.) Jász. k. Szolnokban 16.84 % -a (86 ezer h) volt a tengerivel bevetett és learatott terület. Az utolsó 10 év alatt a kat. holdankénti termés volt Jász. k. Szolnokmegyében 8.49, Biharban 6.87 Hajdumegyében 6.85, Szathmárban 5.34, Szabolcsban 5.34 méterháza.

*** Új mentelep** A debreczeni menteleposztály három vármegye lótenyésztésének nemesítésére működik. De most valószínűleg nem sok idő múlva kiszakad hatásköréből a gazdag Jász-Nagykun Szolnokmegye területe — mert

itt új mentelep akar felállítani a földművelésügyi miniszter. Karczag már mozog, hogy a mentepet ő nyerve meg.

*** Hajdumegye állategészségügye.** Vármegyénk területén febr. 2-án közhírré tett hivatalos jelentés szerint mindössze három községben észleltetett ragadós állati betegség, névszerint B. Újvárosban takonykór Sámsonban száj- és körmófajás, Szoboszlón lépfene, és szájjel és körmófajás 1—1 udvaron, Debreczenben takonykór 2, szájjel és körmófajás 5, tenyészbenáság 2 udvaron jelentkezett.

*** Földmívelő iskola H-Szoboszlón.** Ötödös Károly Lajos kir. tanfelügyelő arra hívta fel a b. szoboszlói polgári iskolaszéket, hogy a csonka polgári iskola épületének betetőzésére a törvény szerint elengedhetetlen és gyakorlati tanácsker szempontjából is egyedül czélhoz vezető V. és VI. osztályt szakirányu szervezettel felállítsa. Ezzel szemben a „Szoboszló és Vidéke” című lap azt fejtegeti, hogy nekik nem elméletileg képzett ispánokra, kertészekre és udvarbírókra, hanem a barázdában jó kedv és örömmel sétáló, értelmes és dolgozni szerető munkás, iparkodó földművelőkre van szükségük. Ezért jobb volna ha a méltó iskolával kapcsolatos földmívelő iskolát alapítana Szoboszló, még pedig a millennium emlékére.

*** A kassa oderbergi vasut igazgatósága** pályafenntartási fák beszerzése végett Budapesten f. hó 10 én ajánlati versenytárgyalást tart, a közelebbi feltétel k alól irt kereskedelmi és ipar kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen 1893. február 4. A kereskedelmi és ipar kamara.

*** Gyári ipartelep.** Friedländer Müller és Tauszig pozsonyi cég „Első magyar szab. lópatkó szeggyá.” elnevezés alatt Pozsonyban egy lópatkószeg és patkolási szer gyári ipartelepét létesített a technica jelenlegi fejlettségének megfelelő berendezéssel. Általános vélemény szerint e gyár árucikkei kitűnő minőségűek; felhívjuk ezért mindazon iparosokat és kereskedőket, kiket a nevezett cikk érdekel, hogy szükségleteket a külföld mellőzésével lehetőleg a gyárnál szerezzék be. Debreczen 1893. február 4. A kereskedelmi és ipar kamara.

Apró-cseprő.

*** Neki szánta.** Arthur barátunk a fényképésznél levétette magát nagyban s ezzel a képpel lepte meg a menyasszonyát karácsonyra.

Hogyan és hogyan nem megtudta a menyasszony már előzetesen a „meglepetést s a szalomba már előre készített helyet a kép számára.

Midőn Arthur átadta a képet, a naiv kis angyal a szavakkal adott kifejezést határtalan örömeinek:

— Jaj be örülök! Nézd csak kedves Arthurom, azt a szegyet ott a falon neked szántam. Már alig várom azt a boldog pillanatot, melyben téged rajta függve láthatlak!

A virágoknak vész a színe, hamva,
Hullong a lomb a ház előtt. . . .
— Jer, ősz! a kőd hadd hulljon, eltakarva
Kerted, mezőt.

A zajgó, hangos, munkaterhes napban
A föld népe kifáradott. . . .
— Jer, éj! a földet hadd borítsa halkan
Lágy fátýolod.

Fem virraszt, bár a nap már véget ére,
Könyektől égve anyai szem!
— Jer álom, szállj a könnyező szemére
Szép csendesen . . .

Szalay Fruzina.

Öltöny az élet; ha mocsok évi, kikéféljük;
ha kilyukad, beföldjük; azonban viseljük, a míg lehet.

Balzac.

A legőszintébb ember is gyakran csalatkozik, a mikor azt mondja, hogy nincs hitem! Van gyökere a hitnek szívünk mélyén, a mely soha sem szárad el.

La Mennais.

*** Mekkora ugorhat egy nyul?** A hóban lévő nyomok után régen tudják, hogy a nyul j kora távolságra bír átugrani. Most egy muskai (Oberlausitz) erdész arra nézve szolgáltat adatot, hogy milyen magasat ugrik a nyul: Egy kertet 165 méter magas deszkakerítés választ el a fáczánostól, melynek kerítése 215 méter. A kerítés daczára a nyulak behatoltak a kertbe és lerágták a csemetefák kergét. Látták, hogy mind a két kerítést könnyen átugorították.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Br. Fejérváry honvédelmi miniszter Budapest, gr. Kornis K. Budapest, Br. Gerliczy birtokos Budapest, Fejérváry huszárkapitány Budapest, Geney birtokos Balkány, Dr. Wittmann ügyvéd Bpest, Schweighart K. utazó Bécs, Hanenkampf kereskedő Bpest, Murezsán kereskedő Brün, Eisenstedter K. utazó Bécs, Liébe Gy. S. Patak, Dr. Tóth orvos Budapest, Nebel kereskedő Bécs.

Angol királynő szálloda. Grünbaum Pál utazó Budapest, Weisz Ferencz utazó Bécs, Polkovics A. utazó Budapest, Hersfeld Dávid utazó Bécs, Zachariás Antal földbirtokos Eperjes, Kán Imre utazó Bpest, Sepsizoltoni Czerjak Ferencz Budapest, Szabó Zsigmond ügyvéd Sáros Patak, Korokréty Miklós joghallgató Nyíregyháza, Hercz Endre utazó Bécs, Dektó Mumi utazó Nagyvárád.

Frohner szálloda. Perl Adolf utazó Bpest, Gelb József utazó Bpest, Rozenberger utazó Bpest, Márton és neje Nyíregyház, Blumenfeld utazó Bpest, Rozenberger Sándor borkereskedő Kis Márton Kohn Géza utazó Bpest, Weiner Nándor utazó Bpest, Schwarz Vilma M. Sziget Neumann utazó Bécs, Májér utazó Bécs, Braumler utazó Bécs, Hezht utazó Bpest, Dr. Nagy Emil ügyv. Nyíregyház, Viltman Jenny nevelőnő Munkács, Szalezman pincesz Brassó, Stern Péter birt. Balkány.

Szerkesztői posta.

Sz. Zs. urnak, Budapest. Levelezés folytatását kérik; mellékletet újra tessék beküldeni s aláírjuk. Táviratok elintézzék. A versek csinosak.

Debreczeni Városi színház.

II. Idénybérlet 109. szám. VI. Kis bérlet 9. szám.
Páratlan. Páratlan.

Ma, Hétfőn 1893. Február 6-án

Az ember tragédiája.

Holnap Kedden 1893. február 7-én:
bérlet folyamban:

Bóregér.

Strausz nagy operettje.

Nyílt-tér.

Báli selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 krtól 65 krtig, va amint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 krtól 65 krtig, — sima, és kozott, kockázott mintázott, damaszolt stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) postakár- és vámentesen szállí: Henneberg G. (csász. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták pó-tafordulával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és 1-velező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (4)

Med, universal.

Dr. Gutmann Ede
Budapesti és Ischl fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek, szájjel és fogbetegségek gyógykezelésére, arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operatiók kívánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 10-ig. 3-tól 5-ig.

A „Debreczeni Ellenőr“
kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“
NYOMDA ÉS KIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szíves figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően
berendezett

 könyvnyomdáját,

mely ujabban a LEGDISZESEBB BETŰKKEL szaporított s így
a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

KÖNYVKÖTÉSZETE,

melyben a LEGKITUNÓBB GÉPEK vannak alkalmazva,
a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő

„Debreczeni Ellenőr“ részére
hirdetéseket olcsón elvállal.